

Størsta hending í politisku søgu føroyinga:

Undir- grundin yvirtikin

-Størsta hendingin í føroyskari politiskari søgu sigur Atli Dam, lögmaður um søguliga avgerðina í gjár, tá landsstýrið og danska stjórnin samdust um at undirgrundarmálið

"Der er i dag truffet principiel aftale mellem regeringen og Færøernes landsstyre om, at sagsområdet "Råstoffer i undergrunden" overgår til Færøsk særanliggende". Soleiðis stendur í søguliga tíðindaskrivinum frá danska forsætismálaráðnum í gjár, tá umboð fyri landsstýrið og dansku stjórnina loksins gjørdu eina avtalu um føroysku undirgrundina.

Tað var ein sera fegin lögmaður, sum Sosialurin hitti í telefonini í gjár, stutt eftir henda so søguliga samráðingarfundin í

danska forsætismálaráðnum.

Gleðiligt

-Tað er sera gleðiligt, at vit nú hava fingið eina loysn á hesum stóra máli. Hetta er givið størsta politiska hendingin í føroyskari søgu síðani Heima-stýrslógina, og fyri meg sjálvar er hetta ein hin størsta hendingin í politikk. Tað byrjaði í 1975, tá lögtingið við 19

Undirgrundarspurningur in hevur verið eitt av hjartamálunum hjá lögmanni síðani hann kom uppá politikk. Tað byrjaði í 1975, tá lögtingið við 19

atkvøðum fyri og ongari ímóti samtykti at gera undirgrundina til føroyskt sermál. Hetta uppskotið varð fult í tráð við setningin í Heimastýrslógini, og nú danska stjórnin hevur góðtikið, at ganga lögtingsuppskotinum á mæti, hevur tað eisini verið við til at fylla út setningin í Heimastýrslógini.

Atli Dam sigur, at úrslitið visir, at samráðingarleiðin var tann rétta. Við aftur og aftur at royna at sannføra danir um tað rimuliga og rétta í, at undirgrundin gjørdist føroyskt sermál, bar til at fáa danir at skilja kjarnan í málinum.

Nú eru als ongir treytir frá danskari síðu longur í sambandi við at troyta møguleg ráevni í undirgrundini. Føroyingar kunnu nú sjálvir gera av, hvønn vit vilja taka upp samráðingar við og um hvat.

Samráðingarleiðin gav úrslit

-Vit hava vunnið slagid sigur lögmaður, sum er fegin um broyttu støðutakanina hjá donum. Uppá fyrispurning hví danir bráðdliga at skifti støðu sigur hann, at tað uttan iva er okkara áhaldandi argumentation umframt at danir hava skilt málið bæði út frá einum fólkarættarligum og einum statsrættarligum sjónarmiði. -Tað var nevniliga

eisini niðurfelt í Heima-stýrslógina, at undirgrundin skuldi kunna yvirtakast, og hetta er tað vit hava rokkið við samráðingum. Leggur lögmaður aftrat.

Hann visir annars á, at tað hevði verið pinligt fyri framhaldandi viðurskiftini millum Føroyar og Danmark, um undirgrundin langt út í framtíðina fór at vera ein óloystur spurningur, sum gjørdi, at vit als ikki høvdu kunnað verið við í tí útviklingi, sum er á eitt nú oljuøkinum.

Smíða lóggávu

Uppá fyrispurning hvat yvirtøkan í veruleikanum fer at týða fyri okkum sigur lögmaður, at nú fara vit beinanavegin at smíða ta lóggávu og tær reglugerðir, sum skulu tryggja, at undirgrundin verður forsvartliga umsitin. Við hesum skulu vit so eisini leggja framtíðar útviklingin í sambandi við eina møgulega oljuvinnu til rættis. Talan verður eisini um at útbúgva fólk á teim

ymsu økinum.

Men hvat sigur lögmaður so til krøvini hjá bretum til part av okkara undirgrund, nú vit yvirtaka hana!

-Tær samráðingarnar halda fram, og eg meti sum so støðuna hjá okkum eitt sindur betri, nú undirgrundin verður yvirtikin. Men annars eru tað framvegis danir, sum hava ábyrgdina av samráðinginum við aðrar tjóðir, eitt nú tá tað snýr seg um krøv til øki kring Føroyar. So her verður eingin broyting. Føroyingar og danir fara framhaldandi at stríðast fyri, at okkara krøv koma at galda.

Teknisku fyri-reikingarnar

Men hvørja viðmerking hevur lögmaður til úttalislisi hjá Morten Sparre Andersen í Sosialinum í gjár, um at landsstýrið eigur at lata upp fyri oljufeløgnum at gera miðvísar rannsóknir eftir olju.

Atli Dam: -Eg havi

frætt um hasa samrøðuna og kann bert siga, at hon er áhugaverd og at tað má sigast at vera fantastiskt, at teknisku fyrireikingarnar samsvaraðu so væl við politisku timingina.

Teir, sum vóru við til samráðingarnar í gjár, vóru úr Føroyum Atli Dam, lögmaður, Jógvan Sundstein, figgiarmálaráðharri, Svend Áge Ellefsen, orkumálaráðharri og Halgir W. Poulsen, formaður í dansk-føroysku samráðingarnevndini um undirgrundina og frá danskari síðu Poul Schluter forsætismálaráðharri, Uffe Ellemann-Jensen, uttanríkisráðharri, Anne Birthe Lundholdt, orku- og iðnaðarmálaráðharri, Wiese skrivstovustjóri og Inger Skytgaard frá danska partinum í samráðingarnevndini um undirgrundina.

jan

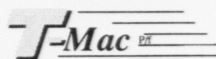

Macintosh
Classic

tann originala
Macintosh teldan

Tilboð kr. 7.000,-

fyrí avmarkaða nøgd, vanl. prisur kr. 8.300,-

Sverrigsgata 9, box 118
110 Tórshavn
Tlf. 10400, fax 10915

STATSMINISTERIET

Den 11. september 1992.

PRESSEMEDDELELSE

Der er i dag truffet principiel aftale mellem regeringen og Færøernes landsstyre om at sagsområdet "Råstoffer i undergrunden" overgår til Færøsk særanliggende. Dette indebærer, at hjemmestyret får den fulde lovgivende og administrative myndighed samt afholder alle fremtidige udgifter på området.

Det er aftalt, at eventuelle indtægter fra fremtidig råstofindvinding vil udløse forhandlinger om nedsættelse af statens tilskud til Færøerne.

Der vil herefter snarest muligt blive udfærdiget en skriftlig aftale efter de nævnte retningslinier.